

Vijftig jaar 'de tuinman en de dood'

Johan Degenkamp zet na vijftig jaar zijn ervaring als begraafplaatsbeheerder op schrift

In de negentiende eeuw werd in Amsterdam aan de Spaarndammerdijk een nieuwe katholieke begraafplaats gesticht. In 1932 werd Richard Degenkamp beheerder van St. Barbara. Zijn zoon volgde hem in de jaren zestig op en zette recent een halve eeuw anekdotes en ervaringen op papier.

Auteur: Hein van Iersel

Als ik de dag vóór mijn afspraak met Degenkamp nog even bel om de afspraak te bevestigen, blijkt dat een goede ingeving. Degenkamp is net terug uit het ziekenhuis. Hij wil er niet alles over zeggen, maar tussen de regels door is wel duidelijk dat het niet veel had gescheeld of hij was klant geworden van zijn eigen begraafplaats. Degenkamp lijkt er niet mee te zitten. Hij oogt weliswaar broos en is duidelijk nog snel vermoeid, maar op zijn gezicht verschijnt meteen een kwajongensachtige lach als hij over zijn begraafplaats mag vertellen. Hoe is het allemaal ontstaan, welke beroemde Amsterdammers liggen er begraven? Wie heeft de aula en de beheerderswoning aan het eind van de negentiende eeuw ontworpen en gebouwd? Al die verhalen zijn neergelegd in een klein handzaam boekje, dat werkelijk leest als een trein en te koop is op St. Barbara. Dat komt mede door de opzet. Die is niet chronologisch: van 1893, toen de begraafplaats werd geopend, tot anno nu, maar op een anekdotische manier, waardoor het

boekje prettig leesbaar is. In de kaders staat daarvan een aantal samengevatte voorbeelden.

In 1932 werd Richard Degenkamp beheerder van St. Barbara. Hij zou de eerste worden van een dynastie van begraafplaatsbeheerders op St. Barbara. De zoon van Richard was de eerste opvolger in de rij. Richard werd opgevolgd door zoon Johan en later door zijn kleinkinderen Richard en Jacqueline. Zoon Johan Degenkamp kwam op zevenjarige leeftijd op de begraafplaats wonen en zal er waarschijnlijk nooit meer weggegaan. Niet bij leven, maar waarschijnlijk ook niet na de dood. Richard en Jacqueline Degenkamp, die sinds 2010 de dagelijkse leiding van vader Johan hebben overgenomen, zijn zelfs geboren in de beheerderswoning op de begraafplaats. Toen Johan Degenkamp rond de twintig was en een opleiding als hovenier had afgerond, zocht

hij een huis waar hij kon gaan wonen. Door de woningnood bleek dat geen makkelijke klus. Het bestuur van de stichting had echter de oplossing. Als Johan in dienst zou komen van de stichting, zou hij een van de drie wooneenheden in de beheerderswoning kunnen betrekken. Dat is nu ruim 50 jaar geleden. Degenkamp is nog steeds van ganser harte betrokken bij het werk op de begraafplaats, maar nu veel meer als adviseur en voor de incidentele klusjes.

Stuur of twitter dit artikel door!

Scan of ga naar:

www.stad-en-groen.nl/artikel.asp?id=41-4648

'Bij de aanleg van de begraafplaats in 1893 waren overal iepen geplant. Daar is er nu nog maar een van over, die ik angstvallig in de gaten houd. In 1935 heerste iepenziekte en moesten alle aangetaste bomen gekapt worden. Je kunt je voorstellen wat voor een kale bedoening het hier geweest moet zijn, met alleen maar grafstenen.'

'Tijdens de Tweede Wereldoorlog bleek een van de grafkelders een geschikte plek om onder te duiken. De kelders zijn zeker vier meter diep en tussen de verschillende lagen zitten ijzeren stangen.'

In 1960, na zijn hoveniersopleiding, kwam Johan zelf op St. Barbara werken; eigenlijk niet veel anders dan andere zonen die in die tijd bij hun vader in het bedrijf kwamen werken. Hij trouwde met zijn Annie en zij kregen vier kinderen.